



Datum

2024-11-07

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2024-19929

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Justitiedepartementet - Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)
STK-2024-1297**

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadskontoret har gett grundskolenämnden möjlighet att yttra sig över en remiss från Justitiedepartementet avseende betänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar* (SOU 2024:63). Grundskolenämnden ställer sig generellt positiv till förslagen i betänkandet. Grundskolenämnden invänder dock mot utredningens bedömning att förslagen inte förväntas innebära några större ekonomiska konsekvenser för kommunerna.

Yttrande

Grundskolenämnden ställer sig generellt positiv till förslagen i betänkandet. Grundskolenämnden ifrågasätter dock utredningens bedömning att förslagen inte förväntas innebära några större ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Vidare vill grundskolenämnden framhålla att förslagen kan medföra vissa konsekvenser på kommunal nivå som inte synliggjorts i tillräcklig omfattning i betänkandet, särskilt vad gäller de kommunala grundskolorna.

En generellt positiv inställning till betänkandets förslag

Grundskolenämnden ställer sig generellt positiv till förslagen i betänkandet. Mot bakgrund av den samhällsutveckling som har ägt rum på senare tid, där barn och unga varit särskilt utsatta, är de angeläget att arbeta för minskad brottslighet och god samverkan mellan myndigheter. Grundskolenämnden ställer sig positiv till införandet av en ny generell sekretessbrytande bestämmelse som innebär utvidgade möjligheter för myndigheter att utbyta information bland annat i syfte att utreda brott eller för att motverka brottslig verksamhet. Grundskolenämnden bedömer att det är av vikt att det



kommer till stånd en välfungerande samverkan mellan myndigheter för att tillsammans arbeta förebyggande med barn och unga som riskerar att fara illa och utnyttjas i kriminella sammanhang.

Grundskolenämnden delar utredningens bedömning att de skäl som grundar undantaget i generalklausulen för sekretess för uppgifter inom hälso- och sjukvården enligt 25 kap. 1 OSL alltså är giltiga. Grundskolenämnden ställer sig positiv till förslaget att sekretess inom hälso- och sjukvården och i annan medicinsk verksamhet ska undantas den generella sekretessbrytande bestämmelsens tillämpningsområde. Enligt grundskolenämnden utgör hälso- och sjukvårdens särskilda ställning i samhället ett skäl som talar mot att sekretessen inom hälso- och sjukvården ska kunna utbytas mellan myndigheter med stöd av den generella sekretessbrytande bestämmelsen. Om enskilda har ett högt förtroende för hälso- och sjukvården kan det sannolikt även bidra till att konspirationsteorier och desinformation om exempelvis vaccin inte får fäste. Att enskilda känner förtroende för hälso- och sjukvården kan därför antas ha en stor betydelse ur flera olika synvinklar, inte minst samhällsekonomiskt. Dessutom är uppgifter inom hälso- och sjukvården ofta särskilt känsliga och det bör även av denna anledning inte införas en sekretessbrytande bestämmelse omfattande dessa uppgifter.

Invändning mot utredningens konsekvensbedömning avseende kommuner

Grundskolenämnden invänder mot utredningens bedömning att förslagen inte förväntas innebära några större ekonomiska konsekvenser för kommunerna. I betänkandet framförs att den generella sekretessbrytande bestämmelsen i sig inte innebär någon skyldighet att lämna ut uppgifter, utan endast möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter och att förslaget således inte innebär några nya åligganden för kommuner. Samtidigt framgår det av betänkandet att om en annan myndighet begär ut uppgifter som den generella sekretessbrytande bestämmelsen i sin helhet är tillämplig på måste den myndighet som förfogar över uppgifterna lämna ut dessa enligt 6 kap. 5 § OSL, förutsatt att ett utlämnande inte skulle hindra arbetets behöriga gång. Trots att den generella sekretessbrytande bestämmelsen är utformad som en möjlighet till informationsutbyte kan den föreslagna regleringen därmed i praktiken innebära en skyldighet för myndigheter att lämna ut uppgifter i vissa situationer. På denna punkt vill grundskolenämnden särskilt framhäva att det av de kartläggningar om myndigheters informationsbehov som gjorts tydligt framgår att exempelvis Polismyndigheten efterfrågar ett stort antal uppgifter från skolor. I betänkandet *Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel* (SOU 2023:69) redovisas bland annat en lista som Polismyndigheten har tagit fram med exempel på uppgifter från skolan som typiskt sett behövs inom myndighetens brottsbekämpande verksamhet. Att myndigheter kommer begära ut uppgifter med stöd av den generella sekretessbrytande bestämmelsen och att det i praktiken kommer föreligga en skyldighet



för kommunala skolor att lämna ut dessa framstår därmed som högst sannolikt. Grundskolenämnden vill även framhäva att ett ökat uppgiftsutlämnande kommer medföra en ökad administrativ hantering för kommunala skolor där flera redan har en ansträngd verksamhet.

Utöver att det kommer krävas resurser för att lämna ut uppgifter i högre grad finns det enligt grundskolenämnden även andra indikationer på att förslagen i betänkandet kommer innebära ökade kostnader för kommunerna. Enligt grundskolenämnden framstår det som att den generella sekretessbrytande bestämmelsen till viss del kan upplevas som svår att tillämpa av skolpersonal som saknar längre juridisk utbildning. Utifrån hur den generella sekretessbrytande bestämmelsen är formulerad kommer den sannolikt att ha ett relativt brett tillämpningsområde samtidigt som det i betänkandet inte ges tillräcklig vägledning kring hur intresseavvägningen behöver göras och vad som närmare avses utgöra ”övervägande skäl”. Mot denna bakgrund kommer det sannolikt krävas en god samverkan och nära dialog mellan medarbetarna på den utlämnande respektive mottagande myndigheten för att uppnå en rättssäker hantering av uppgiftsutlämnandet, vilket kommer ta tid i anspråk. Vidare kommer det enligt grundskolenämndens uppfattning behöva genomföras utbildningsinsatser av berörd personal, erbjudas juridisk kompetens, samt tas fram vägledande dokument för att den föreslagna regleringen ska nå önskad tillämpning.

Övriga synpunkter

Grundskolenämnden anser att det är av vikt att hänsyn tas till skolans betydelse som skyddsfaktor mot kriminalitet samt grunduppdrag att erbjuda utbildning till barn och unga. Grundskolenämndens uppfattning är att dessa aspekter inte har belysts ur ett barnrättsperspektiv i tillräcklig omfattning i betänkandet. Enligt grundskolenämnden hade det varit önskvärt med ett tydligare resonemang kring hur förslag som innebär ett ökat uppgiftsutlämnande till brottsbekämpande myndigheter och myndigheter med brottsförebyggande uppdrag kan påverka barn och unga, bland annat vad gäller deras förtroende för skolan och deras integritet. Detta särskilt med beaktande av att det vid proportionalitetsbedömningen av den föreslagna bestämmelsen har lagts särskilt stor vikt vid barn och ungas stora utsatthet i kriminella miljöer.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]